

Posudek oponenta na bakalářskou práci Terezy Zemanové „Sochařské pomníky Jana Husa. Umění a politika v Čechách v roce 1915.“

Rok 2015 je rokem 600. výročí upálení Mistra Jana Husa, a tak není divu, že toto velké jubileum pozornost nejen oficiálními oslavami na mezinárodní, národní i lokální úrovni, ale že vznikají i diplomové práce, které velké téma nějak zohledňují. Ačkoli předkládaná diplomová práce kolegyně Zemanové možná jen vyjadřuje zájem diplomantky o sochařství, nebo o zpracování veřejného prostoru, nebo o Jana Husa jako velké téma, či o Husův „druhý život“, mělo by se brát v potaz, že je to téma velmi prvoplánové. A v každém případě by bylo s podivem, kdyby oficiální centrální seznam Husových pomníků nebo alespoň nějaký pokus o něj – po mnoha předchozích více či méně kulatých výročích a jiných příležitostech, jichž byl Hus významným tématem – již neexistoval. Soupis pomníků, který dochází k číslovce 190 soch, i jejich lokalizaci na mapě Čech lze v současnosti např. nalézt na výstavě k Husovu výročí v Husitském muzeu v Táboře. Tím trochu padá vymezení kolegyně Zemanové na s. 10: „...není možné je v rozsahu bakalářské práce všechny v potřebných souvislostech evidovat. Tato mapa by se ještě více zahustila průzkumem regionálního dobového tisku a písemných pramenů, protože na řadě míst se uvažovalo o zřízení pomníků, ale k realizaci nakonec nedošlo.. Ve své bakalářské práci však nemám ambici takovou mapu a katalog vypracovat.“

Berme tedy předkládanou práci jako práci, kde diplomantka jde vlastní cestou a snaží se naučit metodu historické práce na zpracování tématu „Vybrané Husovy pomníky v Čechách“. I v tomto případě by na prvním místě však měla zjistit, zda je již v historické literatuře zpracováno či nikoliv. Dále bylo třeba přesně stanovit kritéria svého výběru pomníků, jimž se věnuje podrobněji. Práce obsahuje přehled literatury, který je založen jistě připravován pečlivě, ale je jen výběrový, dílčí, týká se některých regionů /západní Čechy, Rakovnicko/; nikde jsem v textu nenarazila na informaci, zda existují soupisy pro všechny kraje, nebo naopak které nejsou vůbec podchyceny. Proč právě tyto pomníky, regiony? Není souhrnná bibliografie k pomníkům?

Samozřejmě tu nikdo nepředpokládá /ač by to bylo báječné/, že pro bakalářskou práci se bude hledat v archivních fondech, ale i vzhledem k výročí možná stačilo obrátit se na oficiální organizátory oslav, třeba právě na tábořské muzeum a zeptat se, zda práce nedubluje něco, co je jinde již hotovo. Kromě tématu – navíc autorka v úvodu píše: „Cílem mé práce je nejen evidovat sochařsky ztvárněné pomníky, které byly v Čechách realizované nebo plánované k pětistému výročí upálení Jana Husa v roce 1915, ale také sledovat, jaké významy byly v souvislosti s jejich realizacemi propagovány v dobovém politickém a uměleckém kontextu. Na základě evidence těchto Husových pomníků sleduji také utváření sítě vztahů mezi politiky a umělci a tedy i reflexi politických témat v oblasti umění, respektive sochařské tvorby v Čechách v závěru dlouhého 19. století..“, velmi široký cíl, je to na celoživotní bádání a ke zkoumání sítě politiky a umělců se autorka také příliš nedostala - jsou k nalezení samozřejmě i dílčí nepřesnosti či podivné odkazy, které vycházejí ze zadání.

Např. poznámky pod čarou v Ediční poznámce k seznamu pomníků v Čechách, jsou trochu podivné – odkaz na zmíněné dílčí články /pozn. 291/, na soupis kulturních památek na stránkách ministerstva kultury, po jehož rozkliknutí se objeví jen zadávací dokumentace k projektu /druhá část je web husitství, které opravdu poskytuje informace, byť neúplné, i o pomnících a tato část by v poznámce zcela dostačovala/, nebo pozn. 289, která znovu upozorňuje na stále se opakujících několik málo článků o regionálních Husových pomnících. To jich /článků/ opravdu není víc? Přece pomníky minimálně aspoň musely být zmiňovány v tisku při odhalování daného pomníku, vždy to bylo spojeno s nějakou slavností lokální úrovně. A tady je zase škoda, že – alespoň podle poznámkového aparátu to tak nevypadá – že u zvolených pomníků, kterým se věnuje detailněji, používá autorka právě jen ty uvedené publikované články a nejde hlouběji, aby si jakkoli ověřila tvrzení v nich.

Další připomínky:

- s. 8: Husův pomník na Staroměstském náměstí už odhalen byl, - v roce 2015 byl spíše představen zrestaurovaný
- s. 9 – rok 1889 jako začátek úvah o Husovi? A co Palacký (a jeho předchůdci a současníci)?
- škoda, že není jakákoli mapa, ukázala by rovnoměrnost/nerovnoměrnost rozmístění pomníků v zemi, z níž se dá ledacos usuzovat, např. převažující vyznání regionu, apod.
- pravopisné chyby: Spálené pořiči /s. 107/.

Pokud autorka při obhajobě uspokojivě vysvětlí své pracovní metody a smysl neúplného závěru, lze uvažovat – vzhledem k rozsahu práce, stylu psaní i relevantnosti pramenů a literatury, které pro bakalářskou práci využila – i o hodnocení velmi dobrá.

Praha, 13. 8. 2015

PhDr. Milada Sekyrková, CSc.